

همایش تجاوز به غزه، جنایت علیه بشریت

در پی تجاوزات وحشیانه صهیونیست‌ها به غزه و به خاک و خون کشیدن صدها تن از مردم بی‌دفاع و سکوت دولت‌های عرب و سازمان‌ها و نهادهای مدعی دفاع از حقوق بشر، همایشی به منظور بررسی ابعاد حقوقی جنایات و نقض آشکار قوانین بین‌المللی در محل دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی با شرکت محققان، حقوقدانان و شخصیت‌های سیاسی در تاریخ ۱۵ دی‌ماه سال جاری برگزار گردید.

ابتدا دکتر موسوی، مدیر کل دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه ضمن محکوم کردن جنایات علیه مردم بی‌دفاع، به ویژه زنان و کودکان، به منظور احترام و گرامیداشت قربانیان این جنایات شرکت‌کنندگان را دعوت به قیام و قرائت فاتحه نمود و در ادامه سخنانی کوتاه در اهمیت و ضرورت چنین همایشی در مقطع حساس کنونی بیان داشت.

ویژه پس از روی کار آمدن حماس در ابتدای سال ۲۰۰۶ که براساس انتخاباتی آزاد و دموکراتیک بود، این وضعیت تشدید شده و وضعیت ناعادلانه حاکم بر غزه در طول سال‌های اخیر از ابعاد گوناگون سیاسی، حقوقی و انسانی برخوردار بوده است. تجاوز فعلی رژیم صهیونیستی در تمام ابعاد وضعیت منحصر به فردی را پدید آورده به طوری که در طول تاریخ اقدامات بی‌رحمانه رژیم صهیونیستی نسبت به مردم فلسطین و منطقه بی‌نظیر است. معاون آموزش و پژوهش وزارت امور خارجه با اشاره به این که بیش از ۱/۵ میلیون زن و مرد و کودک بی‌دفاع در غزه آوارگانی هستند که در سال‌های ۱۹۴۸ و ۱۹۴۹ از خانه و کاشانه‌شان در سرزمین‌های معروف به "اراضی ۴۸" آواره شده و به غزه رفته‌اند، افزود: این افراد فاقد کم‌ترین امکانات بوده و علاوه بر آوارگی از سال‌های ۱۹۴۸ تا ۱۹۶۷ در این سال مجدداً غزه تحت اشغال قرار گرفت تا هنگامی که در سال ۲۰۰۵ شارون به طور یک‌جانبه از این

سپس آقای دکتر آهنی معاون آموزش و پژوهش وزارت امور خارجه به عنوان اولین سخنران ضمن بیان این که حوادث غزه روایت تلخ و دردناکی است که از یک سو ناشی از اشغال سرزمین فلسطین از سال ۱۹۶۷ و از جهت دیگر ناشی از سیاست جنایت‌آمیز رهبران رژیم صهیونیستی و بی‌توجهی حامیان آن به خواست مردم فلسطین است، خواستار به محاکمه کشاندن سران و عوامل جنایات رژیم صهیونیستی گردیدند، ایشان در ادامه سخنان خود تأکید کردند، در طول سال‌های اخیر و به

سرزمین خارج گردید، با این وجود غزه همواره مورد تعرض و حملات نظامیان صهیونیست قرار گرفته است. ایشان در ادامه یادآور شدند رژیم صهیونیستی و حامیانش اهداف متفاوت و بلند مدتی را در این حملات تعقیب می‌کنند؛ از جمله آنها نابودی و حذف حماس به عنوان سمبل مقاومت مردم فلسطین با رویکرد خلع سلاح نیروهای حماس و زمینه‌سازی برای استقرار نیروهای بین‌المللی در غزه و نیز ویران کردن ساختارهای اجتماعی مدنی و اقتصادی غزه. ایشان با اشاره به موانع رژیم صهیونیستی در غزه تصریح نمودند: آمار تلفات انسانی بالا نه تنها به رژیم صهیونیستی کمک نمی‌کند بلکه عملیات نظامی آنها با مخالفت روز افزون مردم عرب و مسلمان و آزاده جهان روبرو شده است. این روند به گونه‌ای است که دولت‌های وابسته در منطقه و قدرت‌های فرامنطقه‌ای را حداقل به ضرورت حفظ بی‌طرفی ناچار می‌کند. ایشان در پایان اظهار امیدواری کردند که با بیداری افکار عمومی جهان و تحرک سازمان کنفرانس اسلامی و سازمان‌های بین‌المللی و تلاش کشورهای عربی و اسلامی، گذرگاه‌ها گشوده شده و به مردم غزه کمک شود.

حجت الاسلام والمسلمین محمدحسن اختری دبیرکل مجمع جهانی اهل بیت (ع) به عنوان دیگر سخنران همایش با اشاره به آنچه امروز برای مردم فلسطین در غزه روی می‌دهد، گفت: این حوادث می‌تواند برای هر انسان آزاده‌ای اتفاق افتد؛ اما مسأله مهم چگونگی حمایت و پشتیبانی از آنها و راهکارهایی است که بتواند از ادامه جنایات و پیشگیری از حوادث بدتر جلوگیری کند. امروز آنچه در مسأله غزه مهم است حمایت و پشتیبانی و استمرار مقاومت آن در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی، مدنی است و این که حرکتی که در میان افکار عمومی جهان علیه اسرائیل و

وحشی‌گری‌هایش در غزه شکل گرفته است، خاموش نشود. ایشان بر دیپلماسی قوی و مردمی تأکید کرده و افزودند: ما باید به طور همه جانبه از مردم فلسطین حمایت کرده و نیز در رفع تهدیدات اسرائیل تلاش نمائیم و در این زمینه باید با علما و مفتی‌ها و شوراهای فتاوا در کشورهای منطقه مکاتبه و گفتگو شود و از آنان بخواهیم به مسؤولان سیاسی خود فشار آورند؛ همچنین نیاز است تا حرکت رسانه‌ای منسجمی در این خصوص صورت گیرد و تلاش کنیم تا در کشورهای دیگر نیز این حرکت دنبال شود.

آقای دکتر فضل الله موسوی، کارشناس مسائل حقوقی و نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی دیگر سخنران این همایش با بیان این که آنچه در غزه روی می‌دهد نه تنها جنایات علیه بشریت است، بلکه می‌توان آن را با جنایات جنگی که به وضوح قابل مشاهده است منطبق دانست. جلوگیری از دسترسی مردم به دارو و غذا زمینه نابودی انسان‌ها را فراهم می‌کند؛ اخراج و انتقال اجباری، حبس و اعمال محرومیت برخلاف قواعد حقوقی و قضایی بین‌المللی است و شکنجه، اذیت و آزار از دیگر اقداماتی است که اسرائیل علیه ملت فلسطین انجام می‌دهد.

در ادامه ابوشریف نماینده جنبش جهاد اسلامی فلسطین در تهران در سخنانی خاطر نشان ساخت رژیم صهیونیستی ضعیف‌ترین رژیم منطقه است و در این شرایط ضعف جهان عرب باعث ادامه حیات این رژیم شده است. متأسفانه وضعیت برخی از کشورهای عربی بسیار تأسف‌بار است. در سال‌های گذشته ارتش این کشورها بعضاً وارد بحث جنگ می‌شدند اما امروزه سکوت بر آنها مستولی شده، از این رو رژیم صهیونیستی نه تنها خطری برای فلسطین، بلکه خطری برای کل جهان بوده و ممکن است

صهیونیست‌ها علاوه بر آمریکا و برخی کشورهای عربی، اتحادیه اروپا را هم برای اهداف خود وارد جنگ کنند. شاید موشک‌های نیروهای مقاومت ضعیف و اندک باشد، اما کارایی زیادی دارد. امروزه برد موشک‌های مقاومت حدوداً ۴۵ کیلومتر است که موجب شده ساکنان سرزمین‌های اشغالی در پناهگاه‌های خود پنهان شوند.

سپس خانم دکتر امین‌زاده، نماینده مجلس ششم و استاد دانشگاه درسخنانی با اشاره به تحولاتی که پس از انتخاب حماس صورت گرفت تا این دولت قانونی و مشروع با تنگناهای بسیار روبه‌رو شود، گفت: پس از انتخابات شاهد قطع کمک‌های اتحادیه اروپا، ربودن مقامات پارلمانی و دولتی حماس و محاصره نامحسوس غزه بودیم که این محاصره از ۱۰۰ روز پیش تا امروز ادامه دارد. برخی حماس را متهم می‌کنند که در مذاکرات قبلی برای صلح شرکت نکرده است، پس چگونه می‌توان از حماس که حدود ۱۰۰ روز در محاصره بوده و تمام راه‌های کمک غذایی و دارو از بیرون قطع شده انتظار شرکت در چنین مذاکراتی را داشت؟ و اساساً در مجامع بین‌المللی چگونه باید حضور داشته باشد؟ امین‌زاده همچنین بر تشکیل محکمه اسلامی که در سازمان کنفرانس اسلامی پیشنهاد شده تأکید و در این خصوص گفت: تشکیل چنین محکمه‌ای می‌تواند بسیاری از تنگناهای حقوقی و قانونی جهان اسلام را رفع کند.

در ادامه آقای دکتر هادی سفیر سابق ایران در امارات متحده عربی به عنوان سخنران بعدی به عکس‌العمل‌ها و واکنش‌ها در جهان عرب، اسلام، اروپا و حتی در داخل اسرائیل در طی جنایات اخیر رژیم صهیونیستی علیه مردم بی‌دفاع غزه اشاره کرد و گفت: این عکس‌العمل‌ها و واکنش‌ها بسیار زیاد بود از جمله ۱۵۰ هزار نفر که ۱۰ هزار نفر از آنها از حقوقدانان یهودی

و عرب بودند در اسرائیل اقدام به تظاهرات کردند. عکس‌العمل‌های مردمی در جهان اسلام و عرب قابل مقایسه با جنگ ۳۳ روزه بیشتر بوده و همراهی با مردم غزه بسیار گسترده‌تر بوده است. چندین سال است که تلاش می‌شود جای ایران و اسرائیل را عوض کنند، اما با حمله به غزه و موضع جمهوری اسلامی در این زمینه و دو قطبی شدن جهان عرب این موضوع خنثی شد.

سپس آقای محمدعلی مهتدی، کارشناس و تحلیل‌گر مسائل خاورمیانه با اشاره به اهداف اسرائیل از آغاز جنگ در غزه تأکید کرد: این رژیم سعی دارد زیرساخت‌های مقاومت را تضعیف نموده و شرایط سیاسی را به ضرر حماس تغییر دهد. ویژگی جنگ اخیر رژیم صهیونیستی علیه حماس در غزه همبستگی اسلامی بود که این همبستگی از زمان جنگ ۳۳ روزه در لبنان ایجاد شده و قبل از آن وجود نداشت؛ اسرائیل به دنبال آن بود که ائتلاف منطقه‌ای در حمایت از خود به وجود آورد، به شکلی که کشورهای عربی منطقه در برابر هر گونه اقدام وحدت‌آفرین مقاومت کنند اما در نهایت موفق نشد. این کارشناس مسائل خاورمیانه با اشاره به همکاری رژیم‌های عربی با اسرائیل در حمله به غزه گفت: در ماه اکتبر ۲۰۰۶ وقتی رایس به منطقه آمد در قاهره به جای آن که با وزیران امور خارجه کشورهای عرب ملاقات کند با رؤسای دستگاه‌های اطلاعاتی آنان دیدار کرد و از آن زمان مسائل منطقه و مسأله شیعه و سنی، مسائل عراق و محورهای تبلیغاتی علیه اسلام و ایران در چپتی هماهنگ از سوی دستگاه‌های اطلاعاتی قرار گرفت، اما امروز می‌بینیم که اختلاف در این منطقه در حمایت از مردم فلسطین دیده نمی‌شود و تظاهرات در میان تمام گروه‌های اسلامی و کشورهای اسلامی و عربی و دیگر کشورها دیده می‌شود.

متأسفانه سران عرب متوجه این بعد از رویکرد ملت‌ها نیستند.

پس از آن آقای امانی کارشناس مسائل بین‌المللی دیگر سخنران این همایش با اشاره به جنایات اخیر رژیم صهیونیستی در غزه گفت: تمامی کشورهای عربی منطقه با نیت و توسعه‌طلبی‌های رژیم صهیونیستی آشنا هستند. وی در این خصوص به نقش مصر اشاره کرده و تأکید نمود: این نقش می‌تواند بسیار سرنوشت‌ساز باشد ولی متأسفانه این کشور به نقش خود عمل نمی‌کند و به نظر نمی‌رسد رژیم صهیونیستی بتواند پیروز از این فضا خارج شود.

سپس آقای حمیدرضا دهقانی پوده رئیس مرکز مطالعات خاورمیانه و خلیج فارس در دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه به عنوان آخرین سخنران همایش تجاوز به غزه ابراز عقیده کرد و گفت: اگر ۶۰ سال گذشته را به سه بخش تقسیم کنیم، شورای امنیت از سال ۱۹۴۵ تا ۱۹۶۷ نزدیک به ۲۵۰ قطعنامه صادر کرده و از سال ۱۹۶۷ تا ۱۹۸۷ حدود ۳۵۰ قطعنامه و از سال ۱۹۸۷ تا ۲۰۰۸ تعداد ۱۲۵۰ قطعنامه تصویب کرده است، این آمار سیر صعودی مداخله شورای امنیت در تحولات جهانی را نشان می‌دهد. در مقابل اگر به قطعنامه‌های صادره از سوی این شورا در خصوص فلسطین نگاه کنیم می‌بینیم که در طول ۶۰ سال، این قطعنامه‌ها سیر نزولی داشته است. از سوی دیگر آمریکایی‌ها از ابتدای تأسیس سازمان ملل تا سال ۲۰۰۷، هشتاد و دو مورد از حق وتو استفاده کرده‌اند که ۴۲ مورد آن در مورد اسرائیل بوده است. به این معنا که به میزانی که نفوذ آمریکا در شورای امنیت زیاد شده این کشور شورای امنیت را به عنوان ابزار سیاست خارجی خود استفاده کرده است. با این وجود این وضعیت به معنای آن نیست که اسرائیلی‌ها در سطح

بین‌الملل مشکل نداشته‌اند، رژیم صهیونیستی به‌رغم حمایت‌های آمریکا و برخی دیگر از قدرت‌های بین‌المللی پرونده‌ای سیاه نزد مجامع بین‌المللی دارد.

در این همایش آقایان رویوران کارشناس مسائل خاورمیانه، شهابی نویسنده و مترجم نیز به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند، همچنین تعدادی از پژوهشگران و کارشناسان سیاسی حاضر در همایش سؤالاتی را درخصوص ابعاد حقوقی و سیاسی تجاوز به غزه از سخنرانان مطرح کردند که پاسخ مقتضی به آنان داده شد. در پایان اجلاس دکتر آهنی معاون آموزش و پژوهش وزارت امور خارجه جمع بندی سخنرانی‌ها را به شکل موضوعی به شرح زیر اعلام نمودند:

- اهداف رژیم صهیونیستی در تهاجم به غزه به منظور نابود کردن مقاومت که سنبل آن حماس است، ویران کردن ساختارهای سیاسی، اجتماعی و آواره کردن مردم فلسطین، اعمال سیاست مشت آهنین، جبران شکست جنگ ۳۳ روزه لبنان و تلاش برای موفقیت‌های انتخاباتی در اسرائیل که از جمله اهداف پیشروی اشغالگران است.

- محکوم کردن جنایات توسط مردم و سکوت سران عرب، ناتوانی جامعه عرب از حل بحران، بیداری اسلامی برای مبارزه با ظلم و بیداد، به نتیجه نرسیدن تلاش‌های ائتلاف برانگیز بین شیعه و سنی، ایجاد شرایط لازم برای واکنش شورای امنیت، مقاومت تحسین برانگیز مردم غزه.

- ضرورت بسیج فلسطینی‌های مقیم خارج از سرزمین‌های اشغالی، بسیج علماء و دانشمندان به ویژه در کشورهای اسلامی برای شکستن سکوت دولت‌ها، استفاده بیشتر از رسانه‌ها و نقش راهبردی آنها در به تصویر کشیدن عمق فاجعه، پیگیری حقوقی موضوع از طریق محاکم بین‌المللی، به تحرک درآوردن سازمان‌های بشر دوستانه برای حمایت از مردم مظلوم فلسطین.

برگزاری اجلاس "جنايات غزه: جنايت عليه بشریت" یکی از اقداماتی بود که دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی با رویکرد نمایش چهره واقعی رژیم اشغالگر صهیونیستی در نابود کردن آرمان‌های مردم فلسطین که همانا آزادی و رهایی از ظلم است اقدام به برگزاری آن نمود. در جایی که اغلب محافل سیاسی و جهانی سعی در خاموش نگه داشتن ابعاد جنايت اسرئیل علیه مردم فلسطین داشتند، برگزاری همایش غزه تلاشی بود برای جلوگیری از

اقدامات محافل صهیونیستی و جریان‌های طرفدار آن برای ادامه جنايات عليه بشریت و بررسی دستیابی به راهکارهایی برای ممانعت از تداوم این‌گونه جنايات در آینده و تلاش برای روشن شدن روش‌هایی که می‌تواند به مجازات عاملان آن بیانجامد.

سید عبدالله اکبر

مرکز مطالعات خاورمیانه و خلیج فارس

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی